

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Ek/125/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124211674
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124211674.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, IČO: 30 794 536, so sídlom Skuteckého 39, 974 01 Banská Bystrica, proti povinnému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. D., o vymożenie zameškaného výživného, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Ek/125/2024 zo dňa 24. 01. 2024, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Ek/125/2024 zo dňa 24. 01. 2024 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Ek/125/2024 zo dňa 24. 01. 2024 vyššia súdna úradníčka zamietla návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v časti o vymożenie sumy 8,27 Eur. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že exekučným titulom bol povinný v druhom výroku zaviazaný prispievať na výživu maloletej E. F., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom, na účet ÚPSVaR Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti predmetného rozhodnutia. Vo všeobecnosti platí, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá odo dňa narodenia do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Sústavná a dôsledná starostlivosť o výživu dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. V prípade ak je maloleté dieťa rozhodnutím súdu zverené do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletemu dieťaťu naďalej trvá. Súd pri rozhodovaní o zverení maloleteho dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Takéto rozhodnutie súdu nezakladá vyživovaciu povinnosť, pretože tá vzniká zo zákona, deklaruje jej výšku, obdobie a platobné miesto, kde má byť výživné poukazované. Na základe uvedeného je teda v danom prípade nutné alikvotne prepočítať výšku výživného v mesiaci, kedy tento režim platenia výživného skončil (v danom prípade dovŕšením plnoletosti dieťaťa, t.j. dňa 24. 10. 2005). Zo zákona vyplýva, že oprávnený má právo žiadať výživné od rodiča vo svojom mene a na účet tohto maloleteho dieťaťa, a to len do jeho plnoletosti. Exekučný súd je v exekučnom konaní viazaný exekučným titulom a nemôže ho meniť ani rušiť, ani nariadiť výkon exekúcie nad rozsah exekučného titulu. Exekučným titulom bolo oprávnenému priznané z dôvodu zverenia maloleteho dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, pričom v zmysle § 45 ods. 8 poslednej vety Zákona o rodine, po dovŕšení plnoletosti dieťaťa zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné priamo dieťaťu. Z uvedeného vyplýva, že za mesiac október 2023, kedy E. F., nar. XX. XX. XXXX, nadobudla dňa 24. 10. 2023 plnoletosť, prináleží oprávnenému len alikvotná časť výživného na 1 maloleté dieťa za 24 dní od 01. 10. 2023 do 24. 10. 2024, teda 28,56 Eur (36,83 Eur / 31 dní = 1,19 Eur na deň x 24 dní = 28,56 Eur). Oprávnený mal teda spolu nárok na

zameškané výživné vo výške 460,15 Eur: 431,59 (zameškané výživné od septembra 2022 do septembra 2023) + 28,56 Eur (aliquotná časť výživného za október 2023). Vzhľadom k tomu, že oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie nezohľadnil aliquotnú časť výživného za mesiac október 2023 (kedy dňa 24. 10. 2005 nadobudlo dieťa plnoletosť a teda len do tohto dátumu má oprávnený nárok priznaný exekučným titulom) a uplatnil si nárok na zameškané výživné aj za celý mesiac október 2023, teda spolu vo výške 468,42 Eur, súd v prevyšujúcej časti zameškané výživné vo výške 8,27 Eur zamietol.

2. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený sťažnosť. V sťažnosti poukázal na § 45 ods. 8 Zákona o rodine, § 5 ods. 6 zákona č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov účinného do 30. 06. 2022, § 2 ods. 1 písm. a) bod 5 zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom, § 4 písm. d) zákona o náhradnom výživnom, § 10a bod 5 zákona o náhradnom výživnom a § 8 ods. 2 zákona o náhradnom výživnom. Z citovaných ustanovení vyplýva, že oprávnený priznal oprávnenej osobe v náhradnej rodinnej starostlivosti: E. F., nar. XX. XX. XXXX nárok na náhradné výživné od 01. 09. 2022 vo výške 32,11 eur a od 01. 07. 2023 vo výške 36,83 eur za povinnú osobu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. D.. Zároveň, rozhodnutím č. BB2/OHNNVAŠSD/HN/ SOC/2023/26692-8 zo dňa 06. 12. 2023 podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a) zákona č. 201/2008 z. z. o náhradnom výživnom v znení neskorších predpisov rozhodol o zániku nároku na náhradné výživné pre oprávnenú osobu: E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D. od 01. 11. 2023 v sume 36,83 eur. Oprávnený vyplatil oprávnenej osobe: E. F., nar. XX. XX. XXXX za mesiac október 2023 celé náhradné výživné vo výške 36,83 eur, nie len v časti výživného do doby dosiahnutia plnoletosti (pomerne na dni), tzn. ak úrad poskytol mesačné náhradné výživné, dlžník je povinný plniť mesačné výživné v sume preddavkovo poskytnutého výživného. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu, v danom prípade počnúc mesiacom november 2023. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, oprávnený navrhuje napadnuté uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 11Ek/125/2024 zo dňa 24. 01. 2024 zrušiť v plnom rozsahu.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietla sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

5. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6. Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

8. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť nebola podaná dôvodne, a preto ju zamietol.

10. Treba konštatovať, že vyššia súdna úradníčka správne zistila skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobila aj správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnila. Odôvodnenie napadnutého uznesenia súd považuje za dostatočné, jasné a za vecne správne.

Sťažnosťou napadnuté uznesenie spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia a jeho prípadnej arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. V tomto smere je ďalej potrebné poukázať na znenie ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv.

11. Vychádzajúc z obsahu podanej sťažnosti ako aj obsahu exekučného spisu je zrejmé, že oprávnený v danom prípade namieta postup vyššej súdnej úradníčky, ktorá pri výpočte zameškaného výživného v mesiaci október 2023 vychádzala z jeho alikvótnej časti (t.j. z časti výživného pripadajúceho na obdobie od 01. 10. 2023 do 24. 10. 2023, t.j. do dosiahnutia plnoletosti oprávnenej osoby), pričom podľa oprávneného výživné za tento mesiac patrilo v plnej sume, pretože náhradné výživné za uvedený mesiac oprávnený vyplatil v plnej výške.

12. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia, podanej sťažnosti a relevantnej právnej úpravy musí sťažnostný súd konštatovať, že záver vyššej súdnej úradníčky je právne správny. Na podporu správnosti rozhodnutia sťažnostný súd úvodom pripomína, že rozhodnutie určujúce vyživovaciu povinnosť túto vyživovaciu povinnosť nezakladá, pretože tá vzniká zo zákona. Súadne rozhodnutie len deklaruje jej výšku (koľko), obdobie (od kedy) a platobné miesto (kde), kde má byť výživné poukazované. Práve v súvislosti s obdobím, na ktoré sa vyživovacia povinnosť určuje/upravuje, sťažnostný súd dáva do pozornosti, že začiatok i koniec tohto obdobia sa odvíja od účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti. O účinnosti rozhoduje súd, t.j. rozhoduje o tom, od kedy (od akého dátumu/momentu) je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v určenej výške, pričom tento moment môže podľa skutkových okolností konkrétnej veci naviazať napríklad na konkrétny deň, na deň podania návrhu na začatie konania alebo na deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým rozhoduje o vyživovacej povinnosti. Tu sťažnostný súd poukazuje na § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý upravuje, že výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania a ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, tak výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania. Pokiaľ teda súadne rozhodnutie určí, že úprava vyživovacej povinnosti nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia, znamená to, že od určeného dňa, t.j. odo dňa právoplatnosti, je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v zmysle súdneho rozhodnutia a v prípade, že účinnosť úpravy vyživovacej povinnosti nastane v priebehu mesiaca samotné výživné patrí len v alikvótnej časti. Uvedené zodpovedá i pravidlám logického uvažovania, pretože ak by totiž v každom jednotlivom prípade mala účinnosť nastať vždy k prvému dňu príslušného mesiaca, v ktorom by rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť resp. by nastala iná okolnosť, na ktorú súd naviazal účinnosť úpravy, určovanie dátumu účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti by nemalo praktický význam. Tento záver oprávneného nepodporuje ani právna úprava Zákona o rodine a ani zaužívaná súdna prax, keď na účely výpočtu zameškaného výživného za stavu, že účinnosť úpravy nastáva v priebehu mesiaca sa v zásade vždy vychádza z alikvótnej časti výživného v dotknutom mesiaci (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/18/2021 zo dňa 28. 06. 2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/197/2021 zo dňa 16. 03. 2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoP/1/2022 zo dňa 23. 02. 2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/367/2020 zo dňa 26. 10. 2021 a iné). Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že sa výživné stanovuje pevnou sumou. Uvedené totiž podľa názoru sťažnostného súdu neznamená, že jeho výška je v priebehu mesiaca nemenná. Naopak, sťažnostný súd má za to, že zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca.

13. Keďže nie je objektívny dôvod na rozdielny prístup, vyššie uvedené závery platia rovnako aj na zánik vyživovacej povinnosti, resp. v danom prípade na zánik oprávnenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vymáhať výživné v mene oprávnenej osoby, ktorá bola rozhodnutím súdu zverená do náhradnej starostlivosti, pričom podľa názoru sťažnostného súdu je irelevantné, v akom rozsahu oprávnený vyplatil v danom „poslednom“ mesiaci náhradné výživné. Náhradné výživné možno považovať za sociálnu dávku, ktorej pravidlá vyplácania vyplývajú z osobitného predpisu, nie zo Zákona o rodine, pričom o tom, v akej výške a kedy sa táto dávka vyplatí, rozhoduje oprávnený, teda úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Túto dávku nemožno stotožňovať s vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom podľa Zákona o rodine, o ktorej rozhoduje súd, pričom exekučný súd je viazaný rozhodnutím o vyživovacej povinnosti a nie postupom úradu práce, a nemôže v prospech oprávneného vymáhať viac než mu exekučný titul priznáva.

14. Hoci výklad exekučného súdu v danej veci sa oprávnenému môže javiť ako v rozpore so záujmami oprávneného dieťaťa, môže tomu tak byť, avšak len za týchto konkrétnych skutkových okolností, pretože pokiaľ by napríklad došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti v priebehu mesiaca, je naopak v záujme maloletého dieťaťa, aby zvýšeným výživným povinný rodič prispieval odo dňa účinnosti úpravy a nie až od nasledujúceho mesiaca. V nadväznosti aj na tento príklad tak sťažnostný súd nevidí dôvod na rozdielny výklad a postup.

15. Premietnutím vyššie uvedeného na prejednávanú vec tak vyššia súdna úradníčka správne rozhodla, keď konštatovala, že pokiaľ oprávnený žiadal v rámci zameškaného výživného vymôcť aj výživné za obdobie od 25. 10. 2023 do 31. 10. 2023, jeho požiadavke nebolo možné vyhovieť, pretože na toto obdobie sa exekučný titul nevzťahoval, keďže dňa 24. 10. 2023 oprávnené dieťa E. F. nadobudla plnoletosť, a teda týmto dňom zanikla nielen náhradná osobná starostlivosť, ale aj oprávnenie oprávneného vymáhať vo svojom mene na účet E. F. výživné. Zameškané výživné tak za obdobie od 25. 10. 2023 do 31. 10. 2023 na účet E. F. už oprávnenému neprináleží vymáhať. Odo dňa 25. 10. 2023 je vymáhanie výživného plne v oprávnení samotného oprávneného dieťaťa.

16. Uvedenými úvahami tak sťažnostný súd dospel k záveru o nedôvodnosti sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Ek/125/2024 zo dňa 24. 01. 2024, a preto nemohol inak než podanú sťažnosť v celom rozsahu zamietnuť.

17. Keďže predmetom sťažnosti nebolo uznesenie, ktorým by sa konanie končilo a súčasne do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), a teda by nebolo medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania, súd prvej inštancie o trovách sťažnostného konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).